

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 1
Riksstämmans
öppnande

Anders Ericsson, ordförande i Svenska Diabetesförbundet, hälsade samtliga stämmodeltagare hjärtligt välkomna till Svenska Diabetesförbundets riksstämma 1997 i Stockholm. I välkomsthälsningen inbegrep Anders Ericsson såväl ombud som observatörer, gäster från de nordiska länderna, medicinförbunden, HSO och hedersledamöterna.

Anders Ericsson redogjorde för vad som hade passerat under perioden som varit mycket intensiv och arbetsfylld, bland annat beroende på de strategibeslut som tagits på riksstämman i Luleå 1995 och som inneburit en vidareutveckling av inriktningen att arbeta med vårdfrågor ur ett vårdkonsumentsperspektiv. Under denna period pågick även arbete med att påverka HSU 2000-utredningen och att därmed med gemensamma krafter ha bevarat injektionsmaterialen kostnadsfritt, testmaterialen och insulinet. Anders Ericsson berättade även om det aktiva deltagandet i utvecklingen av de nationella riktlinjerna för diabetesvården i Sverige och som kommer att vara en av de basala grunderna för verksamheten under de kommande stämmeperioderna. Detta arbete visar på en ny princip för samarbete med andra aktörer. Att agera i samverkan men med tydliga roller ger oss möjlighet att vara med och påverka besluten i samhället.

Anders Ericsson talade också om Diabetes Forum '97 där, 1.400 personer var samlade i Linköping, och som blev ännu större än det första forumet 1993. Det första målet med forumet var att lyfta fram frontlinjerna för den kunskap som finns inom diabetesområdet och att göra dem kända för allmänheten. Det andra målet var att alla skulle åka dit för att hämta ny kunskap för att främja diabetikernas situation i vården, som patientorganisation eller som myndighetsperson.

Anders Ericsson framhöll att under den här perioden hade också arbetet med att stärka förbundets ekonomiska ställning pågått. Detta är en av de viktigaste baserna för att kunna utföra arbete, formulera projekt samt att klara de nya utmaningar som gäller dels diabetesvården och dels den allmänna samhällsbilden vad gäller diabetes som socialförsäkringssystem och annat. Denna förstärkning av ekonomin har skapat underlag och förutsättningar att kunna fortsätta att arbeta som ett aktivt, offensivt förbund.

Anders Ericsson informerade om den video som skulle följa och där fyra personer som hade betytt mycket för förbundet både kontaktmässigt, arbetsmässigt och inflytandemässigt hade svarat på ett antal frågor. Den första var Ulf Bley, Socialdepartementet, politiskt sakkunnig hos Margot Wallström och som har arbetat med hälso- och sjukvårdsfrågor i sammanlagt åtta år. Ulf Bley är sjuksköterska i grunden.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Därefter intervjuades Berit Högman, landstingsråd i Värmland, ordförande i hälso- och sjukvårdsdelegationen och ledamot i styrelsen för Landstingsförbundet. Hon sköter förhandlingarna med staten om resursfördelning mellan stat och landsting. Claes Örtendahl, generaldirektör för Socialstyrelsen samt Björn Olsson, allmänläkare och ordförande i allmänläkarnas organisation, SVAM intervjuades också.

Ulf Bley ansåg att de största påfrestningarna på sjukvården i framtiden blir mötet med människor som har större krav på att få vara med och bestämma själva över sina liv, att vården skall vara bra och att de skall bli tagna på allvar. Han ansåg att just de patientgrupper som är organiserade har ett försteg eftersom dessa är mer vana att formulera olika kvalitetskrav och att resonera ur ett patientperspektiv. Denna erfarenhet kan vara till hjälp för landstings-politiker och andra. Nästa utmaning för sjukvården blir att möta de patient-grupper som inte är organiserade. Det är viktigt att koncentrera sig på själva kärnan, mötet mellan patient och läkare eller sjuksköterskor och inte bara tala om pengar. Då finns det risk att även en patientorganisation kan glömma bort patienten.

Ulf Bley ansåg att det var väldigt lyckat att Diabetesförbundet och diabetikerna var först ut när det gällde riktlinjerna och vårdprogrammen. Just att det handlar om att leva med en sjukdom samt att diabetiker inte betraktar sig som patienter utan har en väldigt bra syn på sig själva och att vården kan lära mycket av detta.

När det gäller insulinet sade Ulf Bley att de enda beslut som finns är att insulinet skall vara fritt. För hur länge och för all framtid kan han dock inte ge några löften om. Samtidigt försöker man nu lösa medelsfördelningen som hänger ihop med statsbidragen.

Berit Högman menade att de nationella riktlinjerna för likvärdig vård kommer att spela en viktig roll dels därför att de var först och dels att de är kända.

Berit Högman ansåg vidare att gränserna suddats ut mellan vad som är primärvård och specialistvård och att förutsättningarna för att bedriva sjukvård ser väldigt olika ut över vårt land. Hon hade uppfattat att just teamarbetet kring diabetes är någonting som är väldigt generellt och som alla säger sig ha eller vilja ha.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Berit Högman talade om att den viktigaste kompetensen för att vara en bra samarbetspartner är att organisationerna är det på basplanet, alltså hemma i sjukvården, genom att beskriva både problem och hinder, men också möjligheter. "Så här ser vi att hälso- och sjukvården skulle kunna organiseras, förbättras och förändras i vårt perspektiv." Det är en väldig styrka att ha den kunskapen, därför att det är en professionell kunskap, sin egen kunskap om sin egen sjukdom. Hon ansåg att landstingsförbundet har väldigt goda relationer och kontakter med just Diabetesförbundet och var glad över att det fungerade så bra.

Berit Högman sade att de egenskaper ett förbund skall ha för att vara en bra vårdkonsumentorganisation är att vilja och att våga. Det är viktigt att se möjligheterna istället för hindren. Att först påvisa vad som är möjligheterna och sedan också vilka är problemen. Att enbart bli en organisation, som beskriver problemen kan innebära att risken ökar för att ingen orkar lyssna.

Berit Högman besvarade frågan, hur det skulle kunna fungera när det var som allra bäst mellan ett förbund och den vård som vi har i samhället, att hon skulle vilja individbasera det. För om det fungerar, så har vården respekt för individen, varje individ blir sedd, hörd och mött med respekt. Idealbilden är att det är en självklarhet att bli bemött på ett korrekt sätt i vården, också som individ. Så länge inte detta är uppnått är organisationen väldigt viktig som instrument. Berit Högman ansåg att Diabetesförbundet skall fortsätta på den ingångna vägen, nämligen ta ett väldigt bestämt fokus i patienten och också att jobba konstruktivt och optimistiskt, vilket leder till framgång.

Claes Örtendahl, Socialstyrelsen berättade om ett system som benämns för kvalitetsdatabaser. Kvalitetsdatabaserna registrerar indikatorer på god eller dålig kvalitet. Vi försöker få med alla i vården att registrera detta. Det är ett sätt att följa kvaliteten i vården. Det andra sättet är att använda patienternas egna erfarenheter som grund för att bedöma kvalitet. Det som är problematiskt när man ser på patientgruppen som helhet, när alla patienter kommer in, är att man nästan alltid har en så oerhört dramatisk positiv värdering, att det liksom inte säger någonting. Det normala är att om mindre än 85% av alla patienter säger att de är mycket eller ganska nöjda med vården, då är det något väldigt konstigt på väg. Det är inget bra mått, men när det gäller särskilt och erfarna patientgrupper, så tror jag att man kan räkna med att deras värderingar är mer nyansrika och bygger mer på hur det faktiskt är.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Claes Örtendahl sade att Riksdagen har tagit ställning och ser positivt på vad som har kommit fram ifrån Regeringen och som har grundat sig på Prioriteringsutredningen. Nu gäller det att genomföra det och det är inte så enkelt, därför att vi i vissa avseenden griper in bland de viktigaste aspekterna på modern sjukvård, nämligen professionalismen hos utövarna och samspelet med patienterna. Det är där som definitionen av vad det är som skall göras och inte göras, skall komma fram. Det här med nationella riktlinjer, som vi provar när det gäller diabetiker, är ett viktigt sätt att för ett urval av sjukdoms-grupper se till att generella bedömningar av prioriteringar får genomslag ute i vården.

Claes Örtendahl ser Diabetesförbundet som en partner i kampen för god vård för diabetiker. Han talade om problemen att i ungdomsåren ta till sig erfarenheterna av att lida av diabetes och att det i de aktiva åldrarna kan vara svårt att leva ett så systematiskt liv att diabeteskomplikationer inte uppträder. Han talade om vikten av information om diabetes även till de äldre. Där både vården, patienterna och patientorganisationerna skall säga att detta är ett gemensamt åtagande. Förhoppningen är att en mycket stor del av alla diabetiker skall kunna leva ett komplikationsfritt liv under många år och till en medellivslängd som i huvudsak är i nivå med alla andra svenskers.

Claes Örtendahl uttryckte att Socialstyrelsen värderar samarbetet med Diabetesförbundet mycket högt även om det inte alltid finns samma uppfattningar. Han avslutade med att säga att det bland diabetiker finns en utomordentligt hög kompetens, när det gäller den egna sjukdomen och vad vården kan åstadkomma för den egna sjukdomen.

Björn Olsson inledde med att tala om att det är väldigt viktigt att patienter och vårdpersonal tillsammans använder sig av de nationella riktlinjerna som underlag för att utveckla lokala arbetsformer och att se det som en kontinuerlig utvecklingsprocess, där vi hela tiden aktivt jobbar för att förbättra vårdorganisationen.

Björn Olsson ansåg att man skall vara medveten om att patienten alltid är i underläge i en vårdsituation. Att patienten är sjuk och vårdpersonalen är frisk, att patienten i regel har mindre kunskap än vårdpersonalen och att patienten är på bortaplan medan vårdpersonalen är på hemmaplan. Han sade att man måste vara medveten om dessa skillnader och att de kommer att bestå. Om man som vårdpersonal går in och tror att man har en vård där patienten är jämställd så löper man stor risk att förtrycka patienten. Är man medveten om att det här problemet kommer att bestå, då kan man också göra någonting så att man utvecklar sig i riktning mot en jämbördig vård. Man kommer aldrig att kunna nå dit.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Björn Olsson ansåg att det är mycket viktigt att denna medvetenhet även finns hos kollegorna och att man inom SVAM arbetar mycket för att utveckla kvaliteten i mötet med den enskilde patienten. Att lyssna in vad patienten har för behov, att göra en agenda för vårdkontakten där man tar hänsyn både till patientens behov och till doktors behov.

Björn Olsson anser att det är bra att göra individuella överenskommelser om vården. Det innebär att tillsammans med patienten komma överens om vad som i det individuella fallet är målet med den långa kontakten som en vårdkontakt kring exempelvis diabetes innebär. Det är väldigt viktigt. Det kan också innebära att man avstår från vissa saker. Man kommer överens om ett mål just för den individen, att ha gemensamma mål som kan ändras genom ny överenskommelse. Detta förutsätter en öppenhet mellan läkare och patient.

Björn Olsson ansåg att i framtiden så kommer det att finnas många individuella vårdöverenskommelser eftersom patienterna inte accepterar att det bara är vårdpersonalen som ställer dagordningen.

Björn Olsson sade avslutningsvis att Diabetesförbundet som organisation dels kan stärka sina medlemmar, dels fungera kunskapsöverförande. Att Diabetesförbundet lokalt skulle kunna spela en mer aktiv roll för att ta fram lokala handlingsprogram för att arbeta med diabetes i de olika delarna av landet och att samarbeta mer med de professionella vårdorganisationerna.

Anders Ericsson avslutade med en förhoppning om att det skulle bli två positiva och framåtsyftande dagar och förklarade därmed 1997 års Riksstämma för invigd.

§ 2
Justering av
röstlängden

Anders Ericsson redogjorde för reglerna i stadgarna om tidsgränsen för inbetalning av medlemsavgifter och därmed sammanhängande rösträtt på riksstämman. Styrelsen har som sin uppgift att tolka stadgarna och göra bedömning om huruvida inbetalningar har skett i rätt tid eller icke. Huvuddelen av föreningarna har betalat i tid, några har icke gjort det. Eftersom styrelsen icke har mandat att ta ställning till hur vi hanterar de föreningar, som har betalat in avgifterna efter det stipulerade datumet, så är detta en fråga för riksstämman att ta ställning till.

Inbetalning av medlemsavgifterna skall vara gjorda till den 31/3. 10 föreningar, representerande 17 ombud och en fullmakt hade inte inbetalat i tid och en förening har betalat hälften av sin avgift. Riksstämman har att ta ställning till om de föreningarna som har betalat in efter stipulerat datum och den förening, som har delbetalat sin medlemsavgift har rösträtt på riksstämman.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Sten Sjöström, Kronoberg, meddelade att Sydregionen haft en sammankomst där man enats om att yrka på att samtliga ombud, oavsett om föreningarna har betalat eller inte, får rösträtt på denna stämma men att detta är sista gången.

Sture Karlsson, Borås, föreslog att stadgarna skall följas precis som tidigare år vilket innebär att de som inte har betalat in i tid inte får vara ombud på stämman.

Sten Sjöström, Kronoberg, begärde replik och framförde att såvitt han vet var det inget ombud som vägrades rösta vid förra riksstämman.

Sture Karlsson, Borås, ansåg att Borås drabbades förra riksstämman genom den debatt som föregick stämman, där föreningen inte fått stöd från någon. Han vidhöll sitt yrkande.

Anders Ericsson, framförde att i sakfrågan kan man väl säga att det stadgemässigt varit samma regler, som har gällt under en följd av år. Styrelsen har gjort samma tolkningar inför ett flertal riksstämmor om sin möjlighet att göra avsteg från stadgan i den här frågan. Riksstämman har beslutat att rösträtt skulle ges till de ombud som var närvarande, även om inbetalning av avgiften inkommit för sent. Det är den praxis som har rått.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, sade att Kalmar-Öland föreningen och förbundsstyrelsen stödjer förslaget från Sydregionen att ge de eftersläntrande möjlighet att delta aktivt.

Stämman **beslutade** att ge bifall till rösträtt åt de ombud som kommer från föreningar som har betalat in i efterhand och den förening som har gjort en delbetalning.

Stämman **beslutade** att till nästa Riksstämma så är det definitivt datum för inbetalningar som gäller, och att ingen omprövning sker i samband med riksstämman.

Röstlängden fastställdes med:
11 förbundsstyrelseledamöter
213 ombud
10 fullmakter
Sammanlagt 234 röstberättigade

§ 3
Centrala ungdoms-
rådets status vid
riksstämman

Anders Ericsson framlade styrelsens förslag om att Centrala ungdomsrådet skall ha yttrande- och förslagsrätt, men ej rösträtt under riksstämman.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 4
Stämmans behöriga
utlysande

Efter redogörelse av *Anders Ericsson* för utskick av kallelse till stämman **beslutades** att riksstämman är behörigen utlyst.

§ 5
Förbundsstyrelsens
tolkning av stadgan
avseende
nomineringstiden

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, redogjorde för det beslut som togs på riksstämman i Luleå 1995 som berörde förbundsstadgarnas paragraf 5, moment 7, och som i sin tur blev stridande mot bestämmelserna i moment 6, när nomineringen skall vara slutförd. I moment 6 skall nomineringarna vara förbundskansliet tillhanda senast den 15 februari. I moment 7 beslöt man dessutom att tillföra texten "att därutöver stadgas att rätten att nominera avslutas vid tidpunkt som riksstämman beslutar". Bakgrunden till detta är att förbundsstyrelsen före förra riksstämman hade tillsatt en arbetsgrupp som skulle utarbeta förslag till reviderade stadgar. Detta förslag förelades styrelsen som tog beslut och därefter biföll riksstämman styrelsens förslag, men eftersom det var en stadgefråga så erfordras två tredjedels majoritet och det fick inte förslaget och därför gäller gamla skrivningen. Detta innebär enligt moment 6 att enskild medlem och lokalföreningarna har rätt att nominera. Avseende tillägget i moment 7 sade Kurt Grahn att rent praktiskt, som han tolkade det, är det bara ombuden som finns på stämman som har en reell möjlighet att nominera och undrade om det kunde vara riktigt att man där skall ha en exklusiv rätt. Valberedningens förslag och förteckning över samtliga nominerade tillställs ombuden och lokalföreningarna med tanke på att man skall ha möjlighet att resonera igenom vem man skall lägga rösterna på. Den möjligheten finns inte om nomineringen sker på riksstämman. På riksstämman har varje ombud rätt att från talarstolen lägga förslag på vilka de skall rösta på och då bara bland dem som är nominerade. Han hemställde att riksstämman godkänner förbundsstyrelsens tolkning.

Jan-Olof Seveborg, Karlstad, ansåg att det normala är att nominera fram till 15 februari. Valberedningen prövar detta och hittar ytterligare namn. Stämman skall kunna ta upp andra namn om det blir en diskussion om olika namn eller om någon skulle vilja avsäga sig sin kandidatur. Han yrkade avslag på styrelsens förslag.

Gunilla Andersson, Storstockholm, instämde med föregående talare och hemställde att riksstämman skall bibehålla beslutet från 1995 års riksstämman, att rätten att nominera avslutas vid tidpunkt som riksstämman beslutar.

Riksstämman **beslutade** efter rösträkning i enlighet med förbundsstyrelsens förslag med 133 röster mot 96 och en avstod.

§ 6
Ev. beslut ang.
nomineringstiden

Då styrelsens förslag under § 5 angående nomineringstidens utgång bifölls så utgick punkt 6 på dagordningen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

- § 7
Fastställande av
tidsschema
- Efter smärre ändringar i det framlagda förslaget **fastställdes** det föreslagna tidsschemat.
- § 8
Fastställande av
arbetsordningen
- Anders Ericsson* redogjorde för ett par justeringar som gjorts i arbetsordningen. Han föreslog att under talarordning och förslag, punkt 4, där det finns inskrivet att presidiet äger rätt att lägga förslag om kortare talartid, görs tillägg att även ombud har rätt till det. Ytterligare en förändring gäller omröstningar, där det står att alla omröstningar sker med voteringsknappar. På förslag är att alla omröstningar, där det krävs rösträkning, sker med voteringsknappar. Detta gäller ej vid val. Detta innebär försöksvoteringar i första hand
- Stig Andersson*, Storstockholm, framlade förslag att begränsad talartid även skall gälla förbundsstyrelsens ledamöter och motionärer. Han föreslog att åtta minuter skall gälla för förbundsstyrelse och motionär, inledande anförandet. Tre minuter för andra och följande inlägg. För övriga fem minuter för inledande anförandet, och tre minuter för följande inlägg.
- Stämman **beslutade** genom rösträkning att bifalla Stig Anderssons förslag med 119 röster mot styrelsens 113 och en som avstod.
- § 9
Fastställande av
föredragnings-
listan.
- Anders Ericsson* redogjorde för de två ändringar som styrelsen har föreslagit i föredragningslistan. Det ena gäller punkten 28 d) där det står skrivet "tre revisorer". Det skall vara att "två revisorer, varav en auktoriserad", skall utses. Den andra föreslagna ändringen är en gemensam behandling av punkt 25 och punkt 56 där det finns en koppling mellan hela stödpaketet till lokalföreningarna och förbundets medlemsavgift.
- Stämman **beslutade** att dagordningen fastställs med styrelsens ändringar.
- § 10.
Val av tre ordföranden för stämman
- Valberedningen föreslog Curt Sandsjö i Göteborg, Manfred Karlsson, Stockholm och Allan Markström, Lycksele.
- Per Lundgren*, Lund, sade att två av dem som föreslogs till presidiet inte var stämmoombud och ifrågasatte om detta innebar att lokalföreningarna ej hade förtroende för dem som ombud. Han yrkade att stämman gör avsteg från stadgarnas paragraf 5 mom 10 enär presidiet ej är stämmoombud. Att vid lika röstetal vid votering skall lotten fälla avgörandet icke tjänstgörande ordförande vilket Riksstämmans paragraf 5 mom 10 anger.
- MariAnne R Lymer*, Göteborg, framförde att Curt Sandsjö har föreningens fulla förtroende och att han även är hedersledamot i Svenska Diabetesförbundet.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Stämman **valde** Curt Sandsjö i Göteborg, Manfred Karlsson, Stockholm och Allan Markström, Lycksele till ordföranden för riksstämman.

Reservation undertecknad av *Per Lundgren* från Lund, inlämnades.
Reservationen lyder i sin helhet: "Reserverar mig mot Förbundsstyrelsens/Valberedningens förslag och Riksstämmans beslut att utse presidie/Stämмоordförandena varav ingen av de två är någon Lokalförenings stämмо-ombud.
Om de två i presidiet ej har sina resp. Lokalföreningars förtroende att vara stämмо-ombud uraktlåter Riksstämman de lokalföreningarnas önskingar.
Tyvärr är Förbundsstyrelsen absolut ointresserad av att någon av Riksstämmans 225 ombud utbildas i stämмотeknik, sammanträdesteknik. När Förbundsstyrelsen föreslår Stämмоledare utanför De 225 ombuden okompetensförklaras lokalföreningarnas utsedda.
Reserverar mig också mot att Riksstämman avslår mitt förslag: Att om icke Stämмо-ombud väljes till Presidie skall Stämman förklara att stadgarnas paragraf 5 mom 10 ändras. Ändras till att vid lika röstetal vid votering skall lotten avgöra och icke tjänstgörande ordförandes utslagsröst.
I allt vad Förbundsstyrelsen har utfört och icke utfört har jag det största förtroende utom i detta tilltag."

- § 11
Val av sekreterare för stämman
Två sekreterare **valdes**: Jeanette Czerniak , förbundskansliet och Margareta Arcombe, förbundsstyrelsen.
- § 12
Val av beredningsutskott
Till beredningsutskottet **valdes** Karin Morén-Almroth, förbundsstyrelsen, sammankallande samt Per Lundgren, Lund, Rolf Henning, Lödöse, Sven-Olov Eklind, Södertälje, Christina Forslund, Sundsvall och Roland Andersson, Luleå.
- § 13
Val av sex rösträknare
Till rösträknare **valdes** Nils-Allan Edman, Västervik, sammankallande samt Eva-Marie Liljeström-Brodin, Rödbäck, Per Arvidsson, Finspång, Lisbeth Rothqvist, Nykil, Tore Josefsson, Göteborg och Ove Haaga, Hudiksvall.
- § 14
Val av tre protokolljusterare och fastställande av justeringsdatum
Till protokolljusterare **valdes**: Gunilla Andersson, Stockholm, Tore Josefsson, Göteborg samt Christer Alvinsson, Trelleborg. **Beslutades** att protokollet skall vara justerat senast 30 augusti 1997
- § 15
Riksstämmans beslut ang. för sent inkomna motioner
Anders Ericsson förklarade att ett antal motioner hade inkommit till förbundskansliet för sent. Förslag från förbundsstyrelsen är att samtliga motioner skall behandlas på stämman
Stämman **beslutade** att bifalla styrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 16
Verksamhets-
berättelse för 1995

Stämman **beslutade** att verksamhetsberättelserna var föredragna eftersom materialet i sin helhet gått ut till ombuden.

Stämman **beslutade** att med preliminärt godkännande lägga alla verksamhetsberättelserna, för såväl förbund som fonder, till handlingarna i avvaktan på revisionsberättelserna.

§ 17
Revisionsberättelse
för 1995

Thure Wiklund, revisor, föredrog revisionsberättelsen för Svenska Diabetesförbundet samt alla fonder. Revisorerna tillstyrker att riksstämman fastställer verksamhetsberättelse, balans- och resultaträkningar samt beviljar styrelseledamöterna ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Stämman **beslutade** att fastställa 1995 års verksamhetsberättelse för Svenska Diabetesförbundet och samtliga redovisade fonder och de där framlagda räkenskapsutdragen samt att med godkännande lägga revisionsberättelsen till handlingarna för att ånyo behandlas under punkt 21 Ansvarsfrihet, på föredragningslistan.

§ 18
Verksamhets-
berättelse för 1996

Ordföranden genomförde samma procedur för 1996 års verksamhetsberättelse som skett under § 16 Verksamhetsberättelse för 1995.

Jonas Broström, förbundskansliet, redogjorde för två rättelser som inte var gjorda i det utsända materialet. På sidan 53 i häfte nr 3 under Redovisningsprinciper skall siffran i Not 1 "Marknadsvärde per 1996-12-31 uppgick till 70 610 400 kr" vara 79 820 983 kr. Den andra rättelsen, sidan 50, Not 2, "Marknadsvärde per 1996-12-31 uppgick till 29 662 000:-". Inom parentesen står siffrorna för 1995 (22 642 000:-) och där är siffrorna omkastade och skall istället vara (22 462 000:-).

Tore Josefsson, Göteborg, anförde att i 1996 års bokslut har förbundens alla fonder döpts om till stiftelser. I Forskningsfondens verksamhetsberättelse står det klart angivet de nya redovisningsprinciperna som gäller för stiftelser, men i övriga fonders verksamhetsberättelser står detta inte med. Han ställde två frågor 1) Är det inte samma redovisningsprinciper som skall gälla för alla fonder eller stiftelser och 2) Finns det några andra, än bokföringstekniska skillnader mellan stiftelser och fonder.

Jonas Broström, förbundskansliet, svarade att samma redovisningsprinciper gäller för alla stiftelser Enligt Stiftelselagen som trädde i kraft 1 januari 1996, så skall ordet stiftelse vara med. Avseende fråga två gäller att juridiskt sett finns det inga fonder utan det finns stiftelser.

Beslutades att med preliminärt godkännande lägga verksamhetsberättelsen för förbundet med samtliga fonder till handlingarna i avvaktan på revisionsberättelse.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 19 Revisionsberättelse för 1996

Stämman **beslutade** i enlighet med revisorernas förslag att fastställa 1996 års verksamhetsberättelser med räkenskapsutdragen för Svenska Diabetesförbundet och dess fonder samt att med godkännande lägga revisionsberättelsen till handlingarna för att ånyo behandla frågan under punkt 21 på dagordningen.

§ 20
Anmälan av
åtgärdade riksstäm-
mationer
från riksstämman
1995

Marie-Jeanette Bergvall, förbundskansliet, redogjorde för de åtgärder som vidtagits med anledning av motioner från 1995 års riksstämma.

MariAnne R Lymer, Göteborg, anförde att Göteborgsföreningen inte var nöjd med att motionen ansågs åtgärdad avseende punkt 19 Svenska Diabetesförbundets protokoll. Hon framförde kritik att protokollen fortfarande efter två år inte hade förbättrats.

MariAnne R Lymer riktade också kritik mot punkt 39 Utbildning av informatörer i lokalföreningarna. Hon ansåg bland annat att de overhead som förbundsstyrelsen levererar är mycket dåligt gjorda. Hon undrade också över vilka de två kurserna i informationskunskap och teknik har vänt sig till.

Karin Morén-Almroth, förbundsstyrelsen, svarade att mycket kan vara sant av vad *MariAnne Lymer* säger, när det gäller informationsmaterial. Det kan säkert bli bättre, men att det kan bli dyrare, både för förbundet och för den som utnyttjar det. Tanken med de två materialen – typ 2-materialet och handledarmaterialet om diabeteskunskap – har varit att på ett enkelt och billigt sätt kunna föra ut grundkunskaper. När det gäller frågan angående informatörsutbildning om mediakunskap så har det gått ut till samtliga föreningar.

Anders Ericsson sade att kritiken var riktig när det gällde protokollen och förklarade att ett nytt system nyligen införts. När det gäller kravet som ställdes på förra stämman om att varje besluts kostnader skulle definieras i protokollet, vem det rör sig om och hur det skall finansieras är svårt att genomföra då en del av de här besluten ligger inom redan fördelade budgetramar vilket är svårt att uttrycka i protokollen. Han anförde vidare att det finns ett oerhört stort behov av att utbilda informatörer på alla plan, både centralt, regionalt och lokalt.

MariAnne R Lymer, Göteborg, var ej nöjd med det svar hon fick.

Stämman **beslutade** att lägga anmälan till handlingarna.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

- § 21
Beslut om
ansvarsfrihet
- Stämman **beslutade** enhälligt i enlighet med revisorernas förslag att bevilja förbundsstyrelseledamöterna ansvarsfrihet för förvaltningen under den tid förvaltningen omfattat i 1995 och 1996 års verksamhetsberättelser.
- § 22 Eventuellt
uttalande
- Marie-Jeanette Bergvall*, förbundskansliet, föredrog förslag till uttalande angående de nationella riktlinjerna för kroniska sjukdomsgrupper, där Svenska Diabetesförbundet uppmanar utredningen HSU 2000 att föreslå lagstiftning kring patientens rätt att välja att komplettera sin information genom att rådfråga annan läkare, utan att därför behöva byta läkare.
- Stämman **beslutade** att anta det av förbundsledningen framlagda yttrandet och tillställa det till de berörda
- § 23
Fastställande av
handlingsprogram
samt motion nr 28
Svenska Diabetes-
förbundet som
konsumentorgani-
sation
- Anders Ericsson* föredrog styrelsens förslag till handlingsprogram där han förklarade att anledningen till att motion 28 också behandlas under denna punkt är att intentionerna och inriktningen i det nya handlingsprogrammet bygger på en fortsättning av de målsättningar som fastställdes på förra riksstämman om att arbeta med vårdfrågorna utifrån ett konsumentperspektiv. Detta var anledningen till att förslaget till nytt handlingsprogram blev uppbyggt kring tankarna runt vårdkonsumentperspektivet. Anders Eriksson yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag både till svar på motion 28 och på förslag till handlingsprogram för den kommande perioden.
- Allan Markström*, Lycksele, berättade om hur man i Västerbotten hade arbetat med konsumentperspektivet där man mött positiv respons från andra förbund. Han ansåg att ett beslut, att ändra inriktning skulle upplevas som en mycket stor tempoförlust.
- Sten Sjöström*, Kronoberg, uttryckte sin förvåning över att Storstockholm tagit upp frågan i en motion. Han påminde om den skepsis som mötte begreppet handikapp när det först infördes. Han ansåg att begreppet vårdkonsument skapar en bättre nivå och inriktning och yrkade därför avslag på motion 28.
- Erik Netz*, Kolbäcksdalen, hade synpunkter på språket som Diabetesförbundet, och även andra institutioner i det här landet, använder sig av och som många människor inte förstår. Han önskade att Diabetesförbundet i fortsättningen, i alla sina skrifter, använder det svenska språket och inte främmande ord.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Per Erlandsson, Uppsala, hade fått i uppdrag av östra regionen att lämna ett förslag till en att-sats/tilläggsats lydande: "Under rubriken Förslag till handlingsprogram 1997 hemställer jag om att följande mening tillfogas såsom femte punktsats under området Forskning. Den lyder så här: att starkt framhålla behovet av att medicinskt ansvarig sjuksköterska ges resurser att initiera och genomföra grundläggande utbildning av personal inom hemtjänst och hemsjukvård, med avseende på omvårdnad av diabetessjuka."

Bo Björkdahl, Norrköping, framförde att man från bl.a. Norrköping och Östergötland ansåg att det under rubriken Forskning, sid 24, står för lite om just forskning. De två sista punkterna handlar om utbildning och hör hemma under en annan punkt. Han yrkade: "att skrivningen från 1995 bör stå kvar och även handla om forskning med anknytning till målsättningsparagraferna. Samt att de två sista punkterna handlar om utbildning, och hör hemma under en annan rubrik".

Ingrid Holmberg, Storstockholm, yrkade på att stämman bifaller motion 28 som innebär att Svenska Diabetesförbundet lämnar inriktningen mot att bli en konsumentorganisation och återgår till att bli en aktiv handikapporganisation som har till uppgift att företräda, utbilda och informera diabetiker,

MariAnne R Lymer, Göteborg, lämnade in ett tilläggsyrkande som lyder "att förbundsstyrelsen får uppdraget att på sikt ändra från vårdkonsument till ett bättre ord som ej hänvisar till konsumtion".

Anders Ericsson förklarade att förbundsstyrelsen inte har uttryckt det som ett generellt vårdkonsumentbegrepp. Vi har sagt att vi i vårdfrågor skall agera utifrån ett vårdkonsumentperspektiv. Han tror att det är viktigt, därför att det innebär att i de här frågorna där man är en egen aktör och har valmöjligheter och möjligheter till påverkan på vad man får, så skall man också kunna utnyttja det fullt ut och vara accepterad för att göra det. Han sade beträffande den fråga som Erik Netz reste om språkbruket att det bara var att hålla med om detta och lovade att se över språkbruket i framtiden. Han sade vidare att när det gäller de här olika förslagen om utbildningar så finns förslag inom de nationella riktlinjerna redan och därför står det inte kvar i handlingsprogrammet. Slutligen, när det gällde skrivningen i handlingsprogrammet under rubriken Forskning ansåg han att punkterna angående utbildning bör stå kvar då det finns inskrivet i Forskningsfondens stadgar att Forskningsfonden skall, utöver att stödja vetenskaplig forskning, verka för utbildning av personal inom de olika vårdsektorerna avseende diabetes.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Stig Andersson, Storstockholm, sade att när motionen skrevs var det egentligen inte ordet konsument som varit i åtanke utan det är möjligheten antingen till utveckling eller till begränsningar. Det är snarare det sistnämnda som vi då är lite oroliga för. Han ansåg att man måste samarbeta med andra inom handikapprörelsen eftersom man kan konstatera att det har blivit mer ont om pengar till sjukvård, och att det blir mer slagsmål om de pengar som finns. Detta kommer att leda till en diskussion, kanske till eventuella stridigheter mellan olika företrädare, inte bara inom vården, utan också bland företrädare för dem som skall bruka vården. Han ville slå vakt om helheten utifrån diabetikerns situation, ville verka för att diabetikern skall kunna delta, inte bara med att få en bra adekvat sjukvård, utan också för att kunna ha en livsföring som också i övrigt är värd namnet. Han yrkade därmed bifall till motion 28.

Lars-Erik Jansson, Jönköping, frågade Stig Andersson om man håller ihop ett förbund genom att motarbeta dess förbundsstyrelse. Den debatten skall ske inom förbundet och inte offentligt, därför att då splittrar det. Förhoppningsvis vill vi inte det. Det gäller ju inte att byta namn på föreningen, utan det gäller ju vad vi skall inrikta verksamheten på. Han tillstyrkte förbundsstyrelsens förslag på handlingsprogram och avslag på motion 28.

Presidiet föreslog att samtliga ärenden kring handlingsprogrammet skulle hänskjutas till beredningsutskottet och riksstämman **godkände** detta efter votering.

Karin Morén-Almroth, förbundsstyrelsen redogjorde för beredningsutskottets nya förslag med följande ändringar i Handlingsprogrammet (sidorna 22 - 23):

- 1) under Den medicinska diabetesvården har första punktsatsen fått följande lydelse: "verka som en *aktiv* handikapporganisation med ett vårdkonsumentperspektiv"
- 2) under Kunskap och information har andra punktsatsen fått följande lydelse: "*Öka kunskapen om och verka för utbildning i diabetes av personer som i sitt yrke påverkar vård och sociala villkor för människor med diabetes bl.a.*"
- 3) under Forskning har ett par satser plockats tillbaka från 1995 års handlingsprogram. De lyder: "*Verka för ökat stöd till diabetesforskningen*", "*Främja utarbetandet.....(oförändrad)*", "*Sprida information om diabetesforskning samt om förbundets olika forskningsprojekt*". När det gäller de två satserna som handlar om utbildning har den första flyttats och ligger under rubriken Kunskap och information och den andra ströks då den redan fanns omnämnd i handlingsprogrammet.

Stämman **beslutade** i enlighet med beredningsutskottets förslag vilket innefattade avslag på motion nr 28.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 24_
Styrelsens förslag
ang.
ungdomsverksam-
heten.

Kerstin Lidberg, förbundsstyrelsen, redogjorde för det arbete som två av förbundsstyrelsen tillsatta arbetsgrupper hade arbetat med avseende Centrala Ungdomsrådets och de regionala rådens nuvarande och framtida verksamhet och arbetssätt.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 25
Styrelsens förslag
ang. stöd till
lokalföreningarna
samt motionerna
3-6 och punkterna
56 och 57.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsen yttrande angående motionerna 3, 4, 5 och 6, som alla berör stöd till lokalföreningarna. En arbetsgrupp, med en representant från varje region hade hanterat motionerna. Han sade att om motionerna skulle behandlas var för sig, skulle det kunna innebära stora ekonomiska konsekvenser för förbundet. Det förslag som, förbundsstyrelsen, efter beredning i arbetsgruppen, lägger fram är en total-lösning. Han framförde att antingen blir det avslag på samtliga motioner och att man tar den här paketlösningen eller så får man slå sönder det hela i olika bitar igen. Förbundsstyrelsens förslag innebär också att medlems- och tidningsavgifterna skall ligga kvar oförändrade.

Börje Medelberg, Storstockholm, yrkade bifall till motionerna 3, 4, 5, och 6 och yrkade avslag på förbundets förslag till stöd till lokalföreningarna. Motion 6 handlar om att förbundet ej debiterar de första 50 medlemmarna, varken för medlemsavgift eller avgift till tidningen. Han ansåg att detta var ett utmärkt sätt att fördela verksamhetsbidrag till lokalföreningarna och som kommer dessa tillgodo direkt. Beträffande förbundsstyrelsens förslag, som yrkats avslag till, vände han sig speciellt emot att-satsen nummer 5, där man vill satsa 2,9 miljoner kr för att anställa eller åstadkomma fem halvtidstjänster som skall besöka lokalföreningarna. Förmodligen försvinner mer än hälften i restid.

Per Arfyedsson, Finsspång, instämde med föregående talare om motionerna 3, 4, 5 och 6. Han tillstyrkte förbundets förslag med undantag av att-satserna 5-7, som han ville stryka, alternativt att pengarna läggs på utökat ekonomiskt stöd till föreningarna. Han anser att den kostnad som de s.k. regionala ombuden skulle utgöra istället skulle läggas som ett utökat ekonomiskt stöd till lokalföreningarna. Som alternativ två, om de regionala kontaktmännen skall finnas, så skall de finnas på förbundsnivå och vara stöd till hela landet. Om de inte har arbete just för det här som de är inrättade för, så kan de göra andra tjänster på förbundet. Han yrkade: "Förbundsstyrelsens förslag Att-satserna 5-7 i svar på motion 3, 4, 5, 6 strykes. Alt 1 Lagg pengarna på utökat ekonomiskt stöd till lokalföreningarna".

Bo Björkdahl, Norrköping, delade de två tidigare talarnas uppfattning avseende det som står i att-satserna 5 och 6 angående föreningskonsulenter. Han yrkade "att detta stöd utformas mer efter behov i lokalföreningarna inte bara personalbehov utan andra resurser".

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Per Erlandsson, Uppsala, sade att han hade varit med i den arbetsgrupp som tagit fram förslaget och att fördelen med arbetsgruppen varit att det funnits personer från samtliga regioner. Han ifrågasatte de hinder som ställts upp i form av bl.a. långa restider. Med nuvarande tekniska kommunikationsmöjligheter med fax och e-mail såg han inte kommunikationen som ett hinder. Han anser att förslaget är precis det som man ute i lokalföreningarna behöver i form av temporär hjälp ibland. Han yrkade bifall för hela förbundsstyrelsens förslag.

Inge Karnehall, Kullabygden, ville tala om motion nr 4. Han anförde att Malmöhus län har en väldigt bra utbildningsverksamhet och klarar ekonomin ännu så länge med bidrag och sponsorer, men står också inför att det 1998 bildas ett Skåne, ett storlän, som innefattar en miljon människor. Det blir då 10 föreningar i länet. Det gör att stöd behövs från centralt håll, kanske inte det personella stödet som här är föreslaget, utan det ekonomiska eftersom det finns personella resurser som klarar av detta ganska så bra. Han föreslog att en särskild pott för utbildningar i region, län och lokalt avsättes i budgeten med 500 000 kr.

MariAnn R Lymer, Göteborg, ansåg att det är bra att förbundet har slagit ihop motionerna och hade kommit med en totallösning, men var inte riktigt nöjd med totallösningen. Hon föreslog att man avslår förbundets att-satser och yrkade skriftligt:

- "att avslå generellt bidrag till föreningarna på 1 070 000 kr istället sänka förbundsavgiften"
- "att avslå projektansökan för 2 års period som beräknas till en kostnad av 2,9 milj (förbundet budgeterar - 2,4, 2,5 och 2,9 under tre år)"
- "att istället ge de föreningar det stöd de tillfälligt har behov av genom ansökan ur Humanfonden".

Stig Andersson, Storstockholm, sade att när motionen om Humanfonden skrevs, hade inte tanken varit att det skulle belasta förbundets ekonomi utan tanken hade varit att försöka verka för att få flera att ansluta sig till Humanfonden och därmed också öka stödet till diabetesorganisationen som helhet. Han konstaterade vidare att förbundsstyrelsen räknar med en god ekonomisk utveckling och gjort en bedömning att det finns pengar över. Lokalföreningarna kämpar med en dålig ekonomi och kämpar också i det här läget med att försöka få fler medlemmar. Han trodde att många diabetiker avstår från att bli medlemmar på grund av att de upplever medlemsavgiften för hög. Han sade att det ligger nära till hands att sänka medlemsavgiften. Han yrkade bifall till motionerna 3, 5 och 6, och avslag på förbundsstyrelsens förslag om regionala tjänster

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Lars Swahn, Gävle, sade att han ville behålla tidningen Diabetes i det skick den är men trodde att det skulle bli svårt att behålla den om man sänker omkostnaden för den. Han ville att pengarna till tidningen skulle kvarligga i orört skick så att den kan finnas kvar i det skick den är. Han vände sig även mot de föreslagna hel- eller halvtidstjänsterna och ansåg att pengarna skulle kunna disponeras på ett bättre sätt, kanske genom länsföreningarna, som på det sättet kan styra och stödja lokalföreningarna. Han tillstyrkte att-satserna 1, 2, 3 och 4 och att vi yrkade avslag på att-satserna 5 och 6.

Roland Andersson, Luleå, ansåg att vi står inför en utmaning i framtiden där vi kommer att få kämpa för att bibehålla en del av det vi har uppnått, t ex det fria insulinet. Han trodde att det viktiga i framtiden är att kunna påverka politiker och beslutsfattare på olika nivåer och att detta kan utgöra ett problem för lokalföreningarna. Han sade att det därför är viktigt med personellt stöd i regionerna. Han ansåg att sänkta medlemsavgifter inte gav så stor effekt utan sade att det var viktigare att få med de som finns utanför vår egen organisation där det gäller att övertyga dem om vikten av vår organisationen och vad den står för. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Christina Carlsson, Jämtland, sade att hon hade suttit med i arbetsgruppen för stöd till läns- och lokalföreningarna och höll med vad Roland Andersson sagt.

I stället för att se hinder ansåg hon att det personella stödet var något som många föreningar har behov av. Många gånger är det inte pengar som behövs utan en person som kan hjälpa och stötta och som kan lagar och dylikt. Hon yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag

Anders Ericsson instämde med föregående talare om behovet av att se möjligheter. Förslaget om regionala ombudsmän som stöd till föreningarna som arbetsgruppen hade lagt fram och som styrelsen hade ställt sig bakom, var baserat på erfarenheter från olika områden. Det har bland annat funnits krav på både regionala ombudsmän och ekonomiskt stöd till föreningarna på tidigare stämmor. Vi har också tagit till oss positiva erfarenheter från våra systerorganisationer, bl.a. i Finland, som har provat detta med regionala ombudsmän. Dessa skall stå för kunskapsförmedlingen och kunna finnas närmare föreningarnas egna verksamhetsområden än kansliet i Stockholm. Han instämde också i Stig Anderssons åsikt att man måste ha ett långsiktigt perspektiv när det gäller ekonomin. Det är av den anledningen man valt att inte sänka medlemsavgiften med tanke på det motstånd som finns att höja den om den ekonomiska utvecklingen så skulle kräva. Detta förslag är uppbyggt så att det ger möjlighet till justeringar om de centrala förutsättningarna ändras. Förbundsstyrelsen har bedömt att det fanns möjlighet att ligga stilla med medlemsavgiften. De eventuella höjningar som sker på medlemsavgiften är de som i så fall sker från lokalföreningarnas sida.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Anders Ericsson ansåg att förslaget innebär dels att ge pengar för verksamhet, dels att ge ett kunskapsmässigt och moraliskt stöd, exempelvis i förankringsarbetet med de nationella riktlinjerna. Det är det vi från styrelsen har sett som de viktiga delarna av förslaget. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Katrine Skaarnaes, Kristianstadsorten, sade att i framtiden är det tydligt att betydelsen av utbildning och kommunikation kommer att öka. Hon ansåg att en tydligare profilering och satsning på flexibilitet från förbundets sida och av förbundet inte bara är önskvärt, utan också absolut nödvändigt för att få med de nya diabetikerna, för att kunna engagera ungdom och andra och för att kunna nå ut med information. Skall vi bli framgångsrika som intresseorganisation så måste vi satsa. Hon uttalade sitt stöd för förbundsstyrelsens förslag.

Christina Forslund, Medelpad, frågade hur man kunde tro att små föreningar ute i landet skall klara allt arbete, som kommer framöver. Det är vårdprogram, det är enskilda vårdöverenskommelser, kontakter med politiker osv. Hon ansåg att detta är ett viktigt arbete som inte får gå i stöpet. Hon ansåg att den personella resursen skulle kunna bli länken mellan förbundet och förbundsstyrelsen och lokalföreningen och skulle på det sättet kunna stötta lokal- och länsföreningarna. Hon yrkade bifall till förslaget i sin helhet.

Lars-Erik Jansson, Jönköping, sade att nya sätt att arbeta i ideella organisationer hade svårt att få genomslagskraft. När det gäller nyttan med de regionala ombuden eller regionala personerna sade han att han insåg fördelarna som både små och medelstora föreningar skulle kunna dra av detta.

Beträffande Humanfonden ansåg han att det är naturligt att försöka värva fler sparare i Humanfonden. Han tillstyrkte förbundsstyrelsens förslag med motiveringen att nya vägar behöver prövas.

Rolf Blomqvist, Söderhamn, pekade på de stora avstånden i Sverige som t.ex. i mellansvenska regionen, från Östersund, Örnsköldsvik ner till södra Dalarna, hela Gävleborg. Att där få hjälp av en halvtidstjänst ansåg han som ett väldigt dyrt experiment. Han sade att det är bättre att länsföreningen får pengar då man där vet vilka föreningar som behöver stöttning. Han yrkade bifall på samtliga styrelsens förslag 1–4, men yrkade avslag på 5–7.

Sten Sjöström, Kronoberg, påtalade de skilda villkor som Stockholm har jämfört med de små föreningarna. Han anförde att man ute i de små föreningarna lever i en krass verklighet och saknar ekonomiska resurser till att utbilda människor för att tala med politiker och dylika människor på deras eget språk. Det kan vara mycket svårt för små föreningar att hitta svaret på rätt ställe. Därför anser han att det är väldigt viktigt med resurspersonerna. Han yrkade bifall på förbundsstyrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Efter votering **beslutade** stämman att bifalla förbundsstyrelsens förslag om oförändrad avgift vilket innebär avslag på motion 5 angående sänkt medlemsavgift.

Efter votering **beslutade** stämman bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motion 6 om att de 50 första medlemmarna i varje föreningen skall vara avgiftsbefriade

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motion 5 angående en sänkning av avgiften med 10 kr till Tidningen Diabetes

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag, att-satserna 1–4 vilket innebär avslag på motion nr 3.

Efter rösträkning **beslutade** riksstämman bifalla förbundsstyrelsens att-satser 5, 6 och 7 med röstsiffrorna 143 röster mot 82 och 2 avstår

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag vilket innebär avslag på motion nr 4.

§ 26
Beslut om arvoden
och övriga
ersättningar

Bertil Jernse, valberedningens sammankallande, föredrog valberedningens förslag till arvoden och ersättningar samt redogjorde för vilka i valberedningen som hade ingått i detta arbete, nämligen han själv från södra regionen, Lasse Törnkvist, Västra, Per-Ola Nordle, Mellersta och Sigrid Holm Norra regionen. Östra regionens representant, Eva Lagging, hade avstått från att delta i arbetet. Valberedningen föreslog följande ändringar:

- förbundsordföranden från tre till fyra basbelopp
- övriga styrelseledamöter från 1/6 basbelopp till 1/5 basbelopp
- revisorer från 1/2 basbelopp till 1/3 basbelopp, vilket de själva föreslagit
- CUR från 1/6 basbelopp till 10.000 kronor att fördela inom sig.

I övriga föreslog valberedningen oförändrade villkor.

a) Förbundsord-
förande

Petter Wermelin, Storstockholm, ställde frågan vad det innebär med fyra basbelopp gentemot tre basbelopp och hur stor förbundsordförandens ersättning inklusive 400 kr per sammanträde blir på ett år.

Ordföranden sade att 36 400 kr är ett basbelopp och multiplicerat med fyra så blir det omkring 145 000 kr.

Bertil Jernse, valberedningen, svarade att enligt Anders Ericsson så har 400 kr-ersättningarna utgjort cirka 30 000 - 35 000 kr per år.

Petter Wermelin, Storstockholm, räknade ut att en ökning från tre till fyra basbelopp skulle innebära en ökning på 36 000 vilket skulle bli cirka 180 000 för den tjänsten. Han yrkade på ett oförändrat arvode om tre basbelopp.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Sten Sjöström, Kronoberg, anförde att sydregionen yrkar på fem basbelopp med tanke på den ökade arbetsbörda man kommer att få som ordförande.

Per-Ola Nordle, valberedningen, kommenterade höjningen av förbundsordförandens ersättning med ett basbelopp med att ersättningen skall svara mot en halvtidstjänst som motsvarar den tid som ordföranden lägger ned på detta arbete.

Katrine Skaarnaes, Kristianstadorten, yrkade på att istället för att utöka ordförandens arvode med ett basbelopp, så går det basbeloppet till Ungdomsförbundet eller Ungdomsföreningen

Stämman **beslutade** efter votering i enlighet med valberedningens förslag.

b) Verkställande
utskott

Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.

c) Övriga
styrelseledamöter

Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.

d) Centrala
ungdomsrådet

Bertil Jernse framförde valberedningens förslag som innebar 10 000 kr att fördelas inom Centrala Ungdomsrådet, vilket innebär en sänkning mot tidigare arvode.

MariAnne R Lymer, Göteborg, undrade varför Centrala Ungdomsrådets arvoden hade sänkts och yrkade att CUR:s ledamöter får 3 000 kr per ledamot.

Katrine Skaarnaes, Kristianstadorten, yrkade: "att istället för att reducera arvodet till CUR utöka detta till 1 basbelopp".

Cathrine Jonsson, Centrala Ungdomsrådet, berättade om det arbete som ledamöterna i CUR lägger ner och för det framtida arbete som planerats. Hon yrkade på oförändrad ersättning för CUR med en sjättedels basbelopp per år.

Pontus Lundahl, Centrala Ungdomsrådet, ställde en fråga till valberedningen varför ingen av CUR's ledamöter hade tillfrågats. Han yrkade med tanke på Centrala Ungdomsrådets ökade arbetsbörda på oförändrad ersättning på ett sjättedels basbelopp till CUR's ledamöter per person och år .

Mats Dahlstrand talade som representant för sig själv, då frågan ej hade diskuterats i förbundsstyrelsen. Han förslog oförändrad ersättning för Centrala Ungdomsrådet vilket innebär en sjättedels basbelopp per person.

Stämman **beslutade** att bifalla förslaget om oförändrad ersättning.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

- e) Läkarrådet Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- f) Omvårdnadsrådet Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- g) Kostrådet Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- h) Förtroendevalda revisorer Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- i) Valberedningen *Mats Lindahl*, förbundsstyrelsen, framförde förbundsstyrelsens förslag som innebär en sjättedels basbelopp för hela valperioden per person samt att de ersättningar som utgår för övriga förtroendevalda skall gälla även för valberedningen.
- Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.
- j) Sammanträdesarvoden Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- k) Traktamenten och övriga ersättningar Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- § 27 Beslut om styrelsens säte Stämman **beslutade** i enlighet med förbundsstyrelsens förslag att förbundets säte förblir i Stockholm
- § 28 Val
- a) Förbundsordförande Valberedningen föreslog omval av Anders Ericsson. Valberedningen var dock inte enig i detta förslag. Eva Lagging, Östsvenska regionen, reserverade sig mot beslutet. Valberedningen hade grundat sitt förslag på att 52 lokalföreningar hade nominerat Anders Ericsson. En har nominerat Stig Eriksson, Norrköping
- Kerstin Lidberg, förbundsstyrelsen framförde förslag på Stig Eriksson, Norrköping.
- Bo Björkdahl*, Norrköping, presenterade Stig Eriksson.
- Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

b) Övriga
ledamöter i
förbundsstyrelsen

Bertil Jernse, valberedningen, redogjorde för nomineringen av styrelseledamöter. Man hade arbetat efter principerna att få en geografisk spridning, att få en fördelning både på typ-1, 2 och 3, att det skulle bli jämt avseende män och kvinnor samt dessutom någon som arbetar speciellt för ungdomarna.

Följande nominerade har undanbett sig omval: Berndt Nilsson, Stockholm, ordinarie ledamot; Camilla Nilsson, Ängelholm, ordinarie, Margareta Arcombe, Bjärred, ordinarie, Börje Medelberg, Stockholm, ersättare.

Följande nomineringar utgår då de redan valts för en fyraårsperiod vid riksstämman i Luleå 1995: Carita Henriksson, Alingsås, Mats Dahlstrand, Kungälv, Kurt Grahn, Skellefteå, Kerstin Lidberg, Norrköping

En person Eva Sönnerberg, Göteborg, hade nominerats av en enskild medlem och inte upptagits av lokalföreningen varför hon inte är valbar. Valberedningen var enhällig i sitt ställningstagande.

MariAnne R Lymer, Göteborg, kommenterade angående Eva Sönnerberg att det i 1995 års stadgar står att "lokal förening äger rätt att nominera kandidat samt att inlämna motioner. Nominering av kandidater och inlämnande av motioner kan göras av enskild medlem och insändas till styrelsen i lokal förening." Att ordet "kan" står och inte "skall".

Följande fem av valberedningen utsedda kandidater inbjöds till att presentera sig: Matts Gregori, Veronika Gustavsson, Roland Jonsson, Karin Morén-Almroth samt Christina Svensson.

Lennart Fast, Linköping, föreslog utöver valberedningens förslag Lisbeth Rothqvist.

Elisabeth Klingberg, Örebro, föreslog Hans Jürgen Pilz, Roslagen.

Christina Forslund, Medelpad, pläderade för Roland Jonsson som redan var föreslagen av valberedningen.

Göran Eriksson, Medelpad, föreslog Hans Jürgen Pilz.

Christina Forslund, Medelpad, föreslog Christina Carlsson.

Ove Haaga, Hudiksvall, pläderade förutom för Roland Jonsson, Christina Svensson även för Matts Gregori.

Per Erlandsson, Uppsala, föreslog Hans Jürgen Pilz.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Birger Hammargren, Kalmar-Öland, pläderade för nomineringen av Hans Jürgen Pilz.

Ingvar Nilsson, Jönköping, pläderade för Christina Svensson.

Följande nytillkomna kandidater presenterade sig: Hans Jürgen Pilz, Lisbeth Rothqvist samt Christina Carlsson.

Val genomfördes genom slutna omröstning.

Röstningen utföll på följande sätt:

Namn	Antal röster
1 Roland Jonsson	186
2 Christina Svensson	172
3 Karin Morén-Almroth	134
4 Hans Jürgen Pilz	129
<u>5 Veronica Gustavsson</u>	<u>123</u>
6 Matts Gregori	103
7 Christina Carlsson	65
8 Lisbeth Rothqvist	62
9 Inge Karnehall	33
10 Erik Netz	31
11 Stig Eriksson	31
12 Rolf Henning	3
13 Hans Palmgren	1

Följande personer **valdes** till ordinarie ledamöter: Roland Jonsson, Christina Svensson, Karin Morén-Almroth, Hans Jürgen Pilz och Veronica Gustavsson.

c) Ersättare

Valberedningen föreslog Rolf Henning, Erik Netz och Ingegärd Bergvall som ersättare.

Följande personer inbjöds att presentera sig: Ingegärd Bergvall, Rolf Henning samt Erik Netz

Anita Malmberg, Sala pläderade för Erik Netz.

Birger Hammargren, Kalmar-Öland, föreslog Matts Gregori.

Christina Forslund, Medelpad föreslog Christina Carlsson.

Rolf Blomqvist, Söderhamn föreslog Matts Gregori.

Pontus Lindahl, Centrala Ungdomsrådet föreslog Matts Gregori.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Bertil Olzon, Östersund, föreslog Christina Carlsson.

Jan Nordberg, Boden pläderade för Ingegärd Bergvall.

Berit Andersson, Norra Älvsborg pläderade för Rolf Henning.

Sture Karlsson, Borås, pläderade för Rolf Henning.

Sluten omröstning företogs.

Namn	Antal Röster
<u>1. Matts Gregori, avsagt uppdraget</u>	<u>220</u>
2. Rolf Henning	145
3. Ingegerd Bergvall	113
<u>4. Christina Carlsson</u>	<u>89</u>
5. Erik Netz	87
6. Lisbeth Rothqvist	38
7. Inge Karnehall	33
8. Ove Haaga	1

Stämman **valde** Matts Gregori, Rolf Henning och Ingegärd Bergvall, i röstordning. Då Matts Gregori frånsade sig uppdraget och riksstämman godkände hans avsägelse **invalides** Christina Carlsson.

d) Tre revisorer
varav en
auktoriserad

Valberedningen föreslog omval av Stig Olof Gradin, Skellefteå och Lindebergs Revisionsbyrå.

Ture Wiklund, revisor, hade synpunkter på det förslag till auktoriserad revisor som lämnats, dels att det inte var den billigaste offerten, dels att de förtroendevalda revisorernas uppfattning inte inhämtats. Han föreslog att riksstämman återremitterar ärendet till förbundsstyrelsen och delegerar till denna att ta beslut.

Anders Ericsson framhöll Lindebergs Revisionsbyrå eftersom de hade stor kunskaper om Svenska Diabetesförbundets verksamhet. Prismässigt är skillnaden 30.000 kronor per år mellan dyraste och billigaste offert. Förbundsstyrelsen tillstyrker det förslag som lagts av valberedningen.

I enlighet med valberedningens förslag **valdes** Stig Olof Gradin till revisor för kommande mandatperiod.

Till auktoriserad revisor **valdes** Lindebergs Revisionsbyrå AB.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

e) En ersättare för de förtroendevalda revisorerna

I enlighet med valberedningens förslag **omvaldes** Ingvar Nilsson som ersättare för revisorerna.

§ 29
Val av fem ledamöter i valberedningen

Ordföranden föreslog att de fem ledamöterna väljs med en från varje region vilket riksstämman godkände.

Gisela Ernfredson, Lysekil-Sotenäs föreslog från Västsverige omval på Lars Törnqvist.

Pontus Lundahl, Centrala Ungdomsrådet föreslog Margareta Arcombe till valberedningen från Södra regionen.

Bo Björkdahl, Norrköping föreslog Inge Hildor från Östra regionen.

Ingvar Nilsson, Jönköping föreslog Margareta Arcombe från Södra regionen.

Göran Eriksson, Medelpad, föreslog Per-Ola Nordle till omval från Mellansvenska regionen.

Jan Nordberg, Boden, föreslog nyval på Roland Andersson från Norra regionen.

Boo Pantzar, Värnamoorten, föreslog Inge Karnehall från Södra regionen.

Christina Carlsson, Jämtland, föreslog omval på Per-Ola Nordle

Riksstämman **valde** Lars Törnqvist, Västsvenska regionen, Inge Hildor, Östra regionen, Per-Ola Nordle, Mellansvenska regionen, Roland Andersson, Norra regionen samt efter votering Margareta Arcombe, Södra regionen.

Stämman **beslutade** utse Lars Törnqvist till sammankallande.

§ 30

Anders Ericsson yrkade från förbundsstyrelsen formellt bifall till alla förbundsstyrelsens yttranden över motioner, vilket innebär att förbundsstyrelsen inte går upp om det inte finns talare anmälda på punkten. Detta för att underlätta arbetet och spara tid.

Stämman **beslutade** att godkänna detta arbetsätt.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Motion nr 1 ang
Bättre kontakt
mellan
Förbundsstyrelsen
och motionärer före
Förbundsstyrelsens
yttrande

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 31
Motion nr 2 ang.
Motioner till
Svenska
Diabetesförbundets
riksstämma 1997

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 32
Motion nr 7, 8 och
9 ang. ändring av
normalstadgar för
lokalförningarna

Roland Jonsson, förbundsstyrelsen, föredrog motionerna 7, 8 och 9 och redogjorde för förbundsstyrelsens hemställan.

Stig Andersson, Storstockholm, sade att förbundets stadgar dels innehåller tvingande stadgar och dels normalstadgar som inte är tvingande stadgar. Han ansåg att normalstadgarna inte behöver följas ordagrannt. Han yrkade avslag på andra, tredje och fjärde att-satserna i förbundsstyrelsens förslag samt bifall till första att-satsen.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen ansåg att frågan, om en lokalförening "kan" eller "skall" tillhöra Svenska Diabetesförbundet var viktig. Det gäller även vilken status riksstämman har. Storstockholms Diabetesförening reserverade sig mot inriktningen i det handlingsprogram som togs i Luleå 1995 när det gäller vårdkonsumentinriktningen och enligt samtal med Stig Andersson menar man i Storstockholms Diabetesförening att det är medlemmarna som avgör om man skall följa riksstämmans beslut. Detta har lett till att man i Storstockholms diabetesförening har arbetat aktivt mot vårdkonsumentinriktningen. Frågan är vilken tillit man skall ha till de beslut som tas på riksstämman och det gäller inte bara riksstämman, utan det gäller förbundsstyrelse och ytterst hela Diabetesförbundet.

Han ställde frågan till Stockholms Diabetesförening, att om riksstämman fattar ett beslut att bifalla motionerna i enlighet med det förslag som är framlagt, kommer Storstockholms Diabetesförening att följa det beslutet.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

MariAnne R Lymer, Göteborg, som har varit med i den beredningsgrupp som har tittat på stadgarna, ansåg att de föreningar som har stadgar som följer de gamla normalstadgarna, skall få ha dessa, men att alla nya föreningar som söker inträde i förbundet, så bör det stå 'skall'. Då får man inte motsättningar som jag har läst i någon motion här. Hon yrkade att föreningar som har en annan lydelse i ändamålsparagrafen – "skall" eller som tidigare "kan" – så bör det gälla "skall" för nya medan tidigare anslutna föreningar bör få ha den lydelse som föreningen har antagit.

Stämman **beslutade** efter votering i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

Reservation, undertecknad av 33 ombud och 1 observatör från Storstockholms diabetesförening samt en förbundsstyrelseledamot, inlämnades.

Reservationen lyder i sin helhet: "Undertecknade reserverar oss mot riksstämmans beslut att anta förslaget till förändring av normalstadga för lokalföreningarna. Reservationen gäller 2, 3 och 4:de attsatsen i förbundsstyrelsens förslag."

Stig Andersson
Agneta Carlstedt
Eliane Högberg-Pallin
Eva Hoffman
Siri Wallström
Maj-Britt Lundin
Vivian Teleberg
MajBritt Listerborn
Margot Hedlin
Britt-Marie Jarnelind
Gunilla Andersson
Lena Bergström
Börje Medelberg
Roine Mattsson
Kajsa Larsson
Kenneth Matz
Eva Larsson-Rosenberg
Angelo Orsucci
Lennart Olander
Cary Carlsson
Ann-Charlotte Lindberg
Ingrid Holmberg
Kerstin Elf
Eric Andersson
Ewa Garplind
Petter Wermelin
Leif Svanberg
Pär-Johan Rohdin

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Magdalena Andersson
Eva Lagging
Barbro Svensson
Kerstin Gabrielsson
Monica Jacobsson
Bengt Schützer, observatör
Berndt Nilsson, förbundsstyrelsen

§ 33
Motion nr 10 ang.
Ändring av
Svenska
Diabetesförbundets
stadgar

Ingvar Nilsson, Jönköping, berättade att motionen var från en medlem i Jönköpingsföreningen och han framförde dennes synpunkter. Motionären vill kunna ha yttranderätt för att tala för sin sak, även om han inte är ombud, och att detta även skall gälla vid länsföreningens årsmöte.

Roland Jonsson, förbundsstyrelsen, ansåg att de regler som finns i förbundets, lokalföreningarnas och länsföreningarnas stadgar är fullt tillräckliga för att medlemmar skall kunna uttrycka sin vilja och kraft och få igenom sina olika förslag och synpunkter. Han hemställde därför att riksstämman avslår motionen.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 34
Motion nr 11 och
12 ang. Tillägg i
normalstadgar för
förbundets lokal-
och länsföreningar

Göran Eriksson, Medelpad, framförde att när det gäller studieorganisatörens roll så stöder han helt förbundets syn vilket innebär avslag på stadgeändring. Han biföll förbundets yttrande angående motion nr 12.

Ingvar Nilsson, Jönköping, sade att detta var ett ämne som han känner för då han varit studieorganisatör i olika sammanhang. Han förklarade att det är viktigt att studieorganisatören sitter med i styrelsen, lägger fram förslag och diskuterar utbildning, när styrelsen kommer med sina förslag liksom att denna studieorganisatör har kontakt med studieförbundet för att där framföra syn-punkterna och få det här till verkställighet. Han sade att i de föreningar där utbildningen fungerade är föreningarna starka och att detta är viktigt för att lyckas med de mål som finns i handlingsprogrammet. Han yrkade bifall på motionerna 11 och 12.

Inge Karnehall, Kullabygden, instämde i det som Ingvar Nilsson sade och yrkade bifall på motionerna.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Roland Jonsson, förbundsstyrelsen, sade att han ansåg att man inte får någon bättre verksamhet ute i lokal- och länsföreningarna genom att stadgebinda att man skall ha studieorganisatörer i sina föreningar. Han ansåg att man får bättre verksamhet i lokal- och länsföreningar genom att få människor i föreningarna, som är villiga att arbeta med olika saker. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Rolf Blomquist, Söderhamn, ansåg att den viktigaste uppgiften i en styrelse är studieorganisatörens. Med en väl fungerande studieorganisatör och ett gott studiarbete, finns stora möjligheter att hitta folk till olika arbetsuppgifter. Han ansåg att studieorganisatören skall tillhöra lokalföreningen och ingå i den, fullt ordinarie.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 35
Motion nr 13 ang.
Enhetliga namn-
begrepp för för-
bundets föreningar

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 36
Motion nr 14 och
15 ang. ändringar i
förbundets stadgar

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 37
Motion nr 16 och
17 ang. Antal
ombud till
riksstämman

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 38
Motion nr 18 och
19 ang. Antal
riksmötesdagar

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 39
Motion nr 20-22
ang. regional
organisation

Jan Nordberg, Boden, visade en skalenlig karta över Sverige och hänvisade till att de stora avstånden i norra regionen gör att en utökad region skulle kullkasta verksamhet i norra Sverige. Han yrkade att "Förbundsstyrelsen får i uppdrag
- att tillsätta en stadge- och organisationskommitté, som även får i uppdrag att se över regionsindelningen
- samt att motion 20, 21 och 22 anses besvarade".

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

MariAnne R Lymer, Göteborg visade upp en liten lathund om regionerna i Sverige som Socialstyrelsen skrivit. Hon trodde att orsaken till att Socialstyrelsen funderar över regionerna i Sverige var på grund av att man tittar över sjukvården. Det som står i motionen anser hon som positivt och framåt och sade att även HSO hade tittat över sina regioner. Hon yrkade bifall till motion 21 och avslag till motion 22.

Christina Forslund, Medelpad, ansåg att det var märkligt att det var bara tre personer som har undertecknat motionen om en förändrad regionsindelning, medan 17 föreningar hade undertecknat en motion om bibehållen regionsindelning. Hon sade att i förbundsstyrelsens yttrande framgår att Landstingsförbundet håller på med en egen översyn och om stämman fattar beslut i enlighet med förbundsstyrelsens yttrande, så innebär det att Svenska Diabetesförbundets inriktning redan nu skall vara att följa sjukvårdens regioner, vilket innebär att föregå Landstingsförbundets översyn. Hon yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande med följande ändringar:

- ordet "två" i att-sats två i förbundsstyrelsens yttrande skall utgå, ordalydelsen blir: "att bifalla att-sats tre i motion nr 21"
- att-sats tre i förbundsstyrelsen yttrande utgår och ersätts av följande: "att uppdra åt Förbundsstyrelsen att under Riksstämmoperioden diskutera igenom organisationsuppbyggnaden inom hela Svenska Diabetesförbundet".

Anders Ericsson sade att denna fråga varit uppe ett antal gånger under riksstämmorna det senaste årtiondet och att alla skäl som framkommit var viktiga att ta med sig i en diskussion, och att Landstingsförbundet håller på med en översyn om regioner och att det sker stora organisationsförändringar i vården. Han ansåg att länsföreningarna fortfarande har en oerhört viktig funktion. Han instämde i att uppdra åt den kommande förbundsstyrelsen att ta fram underlag inför nästa riksstämma, att under perioden få möjlighet att verka för att arbetet organiseras för att kunna följa sjukvårdens regioner och påverka det, dock utan att gå in och fatta någon form av formella beslut om att låsa regionsindelningen. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens avslag på att-sats ett i motion 21.

Stämman **beslutade** att bifalla styrelsens förslag till bifall avseende att-sats två i motion 21.

Stämman **beslutade** efter votering att bifalla Christina Forslunds ändringsyrkande i den tredje att-satsen, vilket innebär avslag på styrelsens förslag.

Stämman **beslutade** att bifalla styrelsens förslag till fjärde att-sats vilket innebär att motionerna 20 och 22 ansågs besvarade.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Stämman **beslutade** att bifalla Jan Norbergs yrkande att förbundsstyrelsen får i uppdrag att tillsätta en stadge- och organisationskommitté som även får i uppdrag att se över regionsindelningen.

§ 40
Motion nr 23 och
24 ang. Förbundets
protokoll

Tommy Torstensson, Södertälje, som hade en fullmakt för Sven-Olof Eklind, Södertälje, föreslog en ändring av protokollutskick från nuvarande 40 dagar och motionsförslaget 10 dagar. Han yrkade på en ändring till 25 dagar.

Anders Ericsson yrkade avslag på det tilläggsförslag som framförts då det inte är möjligt att hålla i praktiken. Den gräns som är satt till 40 dagar kan vara svår att klara då det är tre justerare som protokollet skall skickas till. Det räcker att någon är borta någon dag för att det skall bli ett hack. Han anser att det är bättre att bibehålla denna gräns och att istället inrikta sig på att klara den. Att korta ner gränsen i ett beslut hjälper inte i praktiken.

Ordföranden förklarade att en motion som läggs inte kan ändras. Detta innebär att stämman ej kan rösta på det framlagda förslaget från Södertälje.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 41
Motion nr 25 ang.
Tidningen Diabetes

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 42
Motion nr 26 ang.
Tidningen Diabetes

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 43
Motion nr 27 ang.
Förbättrad
information till
lokalföreningarna

Erik Linder, Motala-Vadstena, ansåg att informationen från förbundet ut till föreningarna var väldigt dålig och han yrkade bifall på att Förbundsnytt återuppstår och avslag på förbundets svar.

Mats Dahlstrand, förbundsstyrelsen, hänvisade till det svar som var avgivet av förbundsstyrelsen i motion 5, som svar på frågan till motion 27, dvs att detta skall ses som en naturlig och integrerad del av tidningen Diabetes i framtiden, en tidning som han ansåg var en bra produkt men som kan bli ännu bättre. Han gav som exempel på en bra tidning den som Storstockholms Diabetesförening ger ut. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 44
Motion nr 29 ang.
Arbetsmarknaden
för handikappade

Nils-Allan Edman, Tjustbygden, sade att förbundsstyrelsen svarat att den delar motionärens uppfattning att arbetsmarknaden skall vara en stor fråga under den kommande mandatperioden. En bra arbetsmarknad är grunden för välstånd och ett gott socialt skyddsnät och det instämde han i. Han sade att han hört om människor med diabetes, som har diskriminerats på arbetsmarknaden och kunde inte förstå varför förbundsstyrelsen föreslagit avslag på hela motionen. Han yrkade bifall till motionens första att-sats och avslag till andra att-satsen.

Christina Forslund, Medelpad, sade att man i motionen hade tagit fram en viktig och kanske i många fall avgörande fråga för medlemmarna. I motionen framhålls att förbundet skall verka för att personer med kroniska sjukdomar får sin sjuklön utbetald av Försäkringskassan och inte av arbetsgivaren och hon anser att det blir lättare för arbetsgivare att våga anställa en som är handikappad, om den slipper sjuklöneansvaret. Diabetesförbundet har speciellt under de sista åren lagt ner ett mycket fint arbete på att främja medlemmarnas intressen, t ex vårdprogrammet och det fria insulinet och frågan om arbetsgivaransvaret trodde hon skulle kunna bli en ny lyckad bedrift. Hon yrkade avslag till förbundsstyrelsen yttrande och bifall till motion 29, med ändringen att ordet "medicinskt" på första raden i första att-satsen stryks.

MariAnne R Lymer, Göteborg anser att det är ett alldeles utmärkt svar som förbundsstyrelsen har gett. Hon delade uppfattningen att man uppmärksammar diabetiker alldeles för mycket, om man går in och rör i frågan. Hon yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande

Berndt Nilsson, förbundsstyrelsen, sade att situationen på arbetsmarknaden är ett av våra stora samhällsproblem idag och ansåg att för förbundsstyrelsens del så bör arbetsmarknadsfrågorna vara en central del i verksamheten. Men att som motionären föreslår, peka ut diabetiker som någon form av sekunda arbetskraft trodde han kunde ge fel signaler till arbetsgivarna. Han ansåg att det kan innebära att arbetslösheten bland våra unga diabetiker kanske ökar istället för att minska. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande.

Eric Netz, Kolbäcken, framförde sina synpunkter att hela handikapprörelsen, oavsett om det är diabetiker, psykiskt sjuka människor eller vad, fortfarande dras med en mycket stor pott av fördomar mot människor med handikapp. Detta är en fråga som han ansåg som så pass viktig att handikapprörelsen i sin helhet, och Diabetesförbundet i synnerhet, skall arbeta för att försöka sudda bort dessa fördomar som fortfarande. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Per-Ola Nordle, Södra Ångermanland, sade att han arbetar i ett företag där han har arbetsgivaransvar och berättade att nu granskas folk ännu mer vid anställning, inte bara kompetens utan även hur frisk personen är även om man vet att t.ex. diabetiker inte är sjukare än folk som är fullt friska. Tanken med motionen har varit att Försäkringskassan står för sjukersättningen för de 28 dagarna, inte bara för diabetiker utan för alla som är kroniskt sjuka. Han tillstyrkte motionen.

Pontus Lundahl, Centrala Ungdomsrådet, sade att han bifaller förbundsstyrelsens förslag, och yrkade på ett tillägg i förslaget lydande: "att förbundsstyrelsen ökar sitt arbete med att förebygga de negativa attityder som finns mot oss diabetiker på arbetsmarknaden" med betoning på information och kanske en informationskampanj.

Ingvar Nilsson, Jönköping, framhöll att man inte på arbetsmarknaden skulle märka ut diabetikerna att vara något särskilt, att de har vissa förutsättningar för att få vissa skador. Han ansåg att det var en farlig väg och att det kan skada många fler än vad det hjälper. Han tillstyrkte förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag och avtog därmed tilläggsförslaget.

§ 45
Motion nr 30 ang.
S:t Vincent-
deklarationen

Per Lundgren, Lund, ansåg att förbundsstyrelsen hade satt sin trovärdighet på spel. Han frågade vem det är som styr förbundsstyrelsen när det gäller att inte påverka regering och riksdag till att underteckna S:t Vincent-deklarationen då alla Europas länder, utom Sverige, har funnit det mycket viktigt att ha undertecknat eller påtecknat den. Han yrkade bifall till motionen.

Inge Karnehall, Kullabygden, anförde att ett undertecknat uttalande, som handlar både om S:t Vincent och Prioriteringsutredningen var framlagt i det uttalande som togs på stämman föregående dag. Han ansåg att intentionerna i S:t Vincent-deklarationen inte blir givna, om den inte är undertecknad, även om man säger att man arbetar i dess anda idag, så kan detta ändras i morgon i regeringskansliet. Han yrkade bifall till motion 30, att verka för undertecknandet av S:t Vincent-deklarationen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Anders Ericsson förklarade att S:t Vincent-deklarationen är en oerhört viktig deklARATION, som har betytt mycket för utvecklingen av vården, både i Sverige och i ett stort antal länder i Europa. Han ansåg det viktigt att påpeka att vi stöder S:t Vincent-deklarationen och har stött den från början. När den skrevs ursprungligen, 1989, var två av dem som var med och skrev basdeklarationen Nils Hallerby, f.d. ordförande, och Berndt Nilsson, f.d. generalsekreterare i Svenska Diabetesförbundet. Den har betytt mycket och påståendet om att vi från förbundet inte skulle ha arbetat för att få den undertecknad av den svenska regeringen är fel. Vi har arbetat för det, vi har haft det uppe i samtal med departementet men i Sverige så lämnade departementet deklarationen till Socialstyrelsen och uppmanade Socialstyrelsen att agera. Reagerandet från Socialstyrelsen har lett fram till utarbetandet av de nationella riktlinjerna. Läser vi de nationella riktlinjerna, så ser vi att de är innehållsmässigt är byggda på S:t Vincent-deklarationens innehåll. Det vi har gjort när regeringen klart och tydligt markerat, att man inte var intresserad av att skriva under deklarationen, har varit att arbeta för att se till att få intentionerna i deklarationen genomförda. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande.

Sten Sjöström, Kronoberg, ansåg att då man ändå arbetade i den andan är det meningslöst att nio år efter den skrevs, underteckna den. Han yrkade avslag på motionen.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

Inge Karnehall, Kullabygden, inlämnade ett särskilt yttrande som lyder:
"Uttalande Vincent - Prioriteringsutredningen.

Prioriteringsutredningen i vården

Ändring Hälso o sjukvårdslagen för allas rätt till behovsprövad vård

Människovärdesprincipen är i fara.

Behovs o kostnadseffektivitetsprincipen tar över.

Inte säkert att diabetiker i fortsättningen blir en prioriterad grupp bland handikappade.

Intentionerna i St Vincentdeklarationen är inte given utan undertecknande."

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 46
Motion nr 31 ang.
Utbildning av
sjukvårdspersonal

§ 47
Motion nr 32 ang.
Informationsfolder

Sten Sjöström, Kronoberg yrkade bifall på motion 32 om att ta fram en liten broschyr, och att man i den skriver in all nödvändig information som talar om vad som händer med en människa som har diabetes, när blodsockret ligger för lågt eller för högt.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Göran Svensson, Helsingborg, lade fram ett tilläggsförslag som lyder: "att förbundet tillsätter en kommitté som skall arbeta med massmedia - TV". Han ansåg att kända diabetiker skulle medverka.

Christina Forslund, Medelpad, ansåg att förbundet är suveränt på att trycka upp broschyrer, men sade att det även fanns ett uppdämt behov av en enkel lättfattlig informationsbroschyr som alla kan få tillgång till. Hon visade upp den lilla folder som Medelpads lokalförening hade gjort ett provtryck av och yrkade avslag till förbundsstyrelsens yttrande men bifall till motion nr 32.

Karin Morén-Almroth, förbundsstyrelsen, svarade att med utgångspunkt av att det redan finns flera broschyr om sjukdomen diabetes, föreslog hon att riksstämman avslår motionen.

Stämman **beslutade** att bifalla motionen, vilket innebar avslag på förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** att bifalla tilläggsförslaget vilket innebär att styrelsen tillsätter en kommitté som skall arbeta med massmedia och TV.

§ 48
Motion nr 33 ang.
Informations-
material om
diabetes hos yngre

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 49
Motion nr 34 ang.
OH-material om
diabetes

MariAnne R Lymer, Göteborg, framförde att förbundsstyrelsen inte borde avslå motionen, som handlar om professionellt gjorda overheads och yrkade bifall till att-satsen i motionen.

Karin Morén-Almroth, förbundsstyrelsen svarade att informationsmaterialet inte var av högsta kvalitet men att det är en ekonomisk fråga där det har setts som mer angeläget att få ut en diskussion runt olika stolpar än att lägga stor kostnad på ett material, som snabbt blir föråldrat. Hon yrkade att riksstämman avslår motionen.

Stämman **beslutade** efter votering att bifalla motionen vilket innebär avslag på förbundsstyrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 50 Motion nr 35
ang.
Omvandlingslista
om sockerinhåll i
kosten

MariAnne R Lymer, Göteborg, talade om "svarta" respektive "vita" sockerbitar som en idé för att på ett lätt sätt kunna undervisa diabetiker och då i första hand typ 2-diabetiker, var hittar man mycket socker i kosten. Hon föreslog att riksstämman bifaller motionen.

Börje Medelberg, förbundsstyrelsen, föredragande, svarade att det tidigare hade funnits, eller fortfarande finns, ett sådant material, men att det är omodernt och stämmer inte med de rön som finns idag. Han begärde att förbundsstyrelsen får i uppdrag att utarbeta en enkel kostinformation för typ 2-diabetes och att motionen därmed anses besvarad.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 51
Motion nr 36 ang.
Sambokonferenser

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 52
Motion nr 37 och
38 ang. Information
till chaufförer

Nils-Allan Edman, Tjustbygden, ansåg att skrivningen i förbundsstyrelsens svar är riktig men ställde sig frågande till hur de skulle kunna få sjukvårdshuvudmännen i Västervik att ta sitt ansvar avseende vad som har påtalats i motion nr 37 och 38. Han yrkade bifall till motion 37 och 38.

Carita Henriksson, förbundsstyrelsen, sade att detta hade diskuterats noga i förbundsstyrelsen och att man var väl medveten om att det händer olyckor, att det är problem på vissa områden men att man ansåg att det var att underkänna den moderna diabetikern, att lämna en form av följesedel. Hon sade vidare att i förbundsstyrelsen ansåg man att om sjukvårdshuvudmannen upphandlar körningar av icke sjukvårdsutbildad personal så har sjukvårdshuvudmannen ett ansvar att upplysa om vad det är för personer man skall köra och föreslog att motionen är besvarad med det vi har beskrivit.

Dan Enell, Högländet, sade att han ansåg att motion nr 37 stred ganska rejält mot förbundets övriga inställning i denna fråga. Han menade att en diabetiker skall behandlas lika på arbetsmarknaden, skall kunna få köra lastbil, men skall inte kunna åka taxi. Han yrkade avslag på motionen.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 53
Motion nr 39 ang.
Personalpolitiken
på Svenska
Diabetesförbundets
kansli

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

§ 54
Motion nr 40 ang.
Förbundets och
forskningsfondens
kapitalplaceringar

Anders Ericsson begärde ordet därför att det fanns en kluvenhet i det yttrande som förbundsstyrelsen har lämnat. Han sade att i texten, finns det klart angivet, att styrelsen anser att man med ett riksstämmobeslut bestämmer att större aktieförsäljningar eller inköp alltid skall beslutas av styrelsen är någonting som på ett olyckligt sätt fördröjer beslutsprocessen. Han föreslog en ändring av formuleringen i yttrandet genom att tillägga ordet "inriktning" varför att-satsen kommer att lyda: "med bifall till motionens inriktning uppdra åt förbundsstyrelsen att till sig knyta ett placeringsråd med extern kompetens".

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag, med den komplettering som gjorts i styrelsens förslag.

§ 55
Motion nr 41 ang.
Riksförbundet -
Storstockholm

MariAnne R Lymer, Göteborg, ansåg att det var ofattbart att man skriver en dylik motion till en riksstämma. Hon hade ingenting att erinra mot förbundsstyrelsens svar men ansåg att man borde hålla ihop istället.

Eva Lagging, Storstockholm, ansåg att förbundsstyrelsen inte hade besvarat motionen utan istället tagit tillfället i akt att ännu en gång ventilerat sitt missnöje. Hon sade att var viktigt att titta framåt och som det nämns i motionen tyckte hon att intrigerna hade pågått länge nog och att även om man inte tycker lika så måste man ändå respektera varandra. Hon sade att det är väldigt viktigt och att ha högt i tak och att kunna föra en saklig debatt om saker och ting. Hon hoppades att i framtiden skulle meningsskiljaktigheter lösas parterna emellan.

Petter Wermelin, Storstockholm, sade att vad han hade upplevt vid sin första stämma för två år sedan var att stämningen inte var speciellt bra och tyckte att stämningen var ännu sämre nu. Han sade att om vi från Storstockholms Diabetesförening lägger en motion så vill vi att den skall besvaras, förkastas eller antas, utifrån om den är bra eller dålig och inte för att det är vi som lägger den, precis som han skulle stödja eller avslå någon annan lokalförenings motion eller om det kommer förslag från förbundsstyrelsen. Han ville att man skulle betrakta motionen som den är och inte från vem den kommer.

Pär-Johan Rohdin, Storstockholm, sade att han hade varit aktiv endast ett halvår och det här var hans första stämma. Han sade att han känt sig ovälkommen därför att han råkade komma från Stockholm trots att han hade bott i Örebro i 16 år. Han framförde att Storstockholms Diabetesförening väldigt gärna vill vara kvar i förbundet, men att man kunde fråga sig om förbundet, resten av förbundet, vill ha kvar dem. Han yrkade bifall till motionen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Matts Gregori, förbundsstyrelsen, sade att man för en stund sedan hade yrkat bifall till motionen. Han redogjorde för att det i förbundsstyrelsen hade diskuterats om den skulle behandlas som en motion eller som någonting annat, då den saknar yrkande utan utmynnar i ett antal frågeställningar. Motivet för att man skriver dessa frågeställningar är att man vill ha ett seriöst förbund och man vill ha arbetsro. Förbundsstyrelsen har försökt att svara på frågorna och har försökt att på ett så öppet sätt som möjligt belysa detta och han hemställde att riksstämman därmed skall anse motionen vara besvarad.

Anita Malmberg, Sala, sade att när hon varit på Riksstämman i Luleå och nu i Stockholm satt Storstockholms diabetesförening i en grupp för sig själva och när hon hade varit på förbundets kurser om nationella riktlinjer och annat hade det aldrig varit någon som var med från Storstockholm. Hon ansåg att det var någonting som inte stämde, vilket alla var medvetna om men tyckte att det går att rätta till och tyckte att Storstockholm skulle ta första steget.

Per Lundgren, Lund, framförde som han mindes från Riksstämman i Luleå, där han satt i presidiet, att han hade hjälp av både Berndt Nilsson och Stig Andersson. Han ansåg vidare att alla sitter i klickar, att alla föreningar sätter sig för sig. Han sade att detta måste vara något gammalt groll och att han tyckte att både förbundsstyrelsen och Stockholmsföreningen skulle försöka rätta till detta. Han vädjade att de som vet om vad som ligger bakom det här tar itu med det då han ansåg att detta även skulle vara till stor nytta för alla andra.

Stämman **yrkade** bifall till förbundsstyrelsens skrivelse.

§§ 56 och 57

Punkterna 56 och 57 har tidigare behandlats under § 25

§ 58
Styrelsens förslag
ang.
Bocksjöfonden

Bo Björkdahl, Norrköping, hade ett förslag som gick ut på att antingen avslås styrelsens förslag i att-satsen eller så lägger man till en att-sats. Han yrkade på ett tillägg i att-satsen som lyder "att pengarna riktas till stöd för lägerverksamhet som bedrivs av lokalföreningarna".

Ann-Charlotte Lindberg, Storstockholm yrkade avslag på förbundsstyrelsens förslag, att Bocksjöfondens kapital överförs till förbundet, på grund av att man inte säkerställer att avkastningen på detta kapital används för barn- och ungdomsverksamheten.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Anders Ericsson sade att det var viktigt att säkerställa, att det finns medel för lägerverksamheten samt barn- och ungdomsverksamheten, som pågår runt om i landet på många håll. Han förklarade att styrelsen i diskussionerna talat om att pengarna skulle användas till barn- och ungdomsverksamhet även i fortsättningen och att förslaget att placera pengarna i den stora portföljen skulle ge bättre avkastning, vilket skulle gagna verksamheten med större avkastning. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag med tillägget "att pengarna riktas till stöd för lägerverksamhet, som bedrivs av läns- och lokalföreningarna".

§ 59
Ekonomisk flerårs-
plan 1998 - 2000

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 60
Riksstämmans
avslutning

Anders Ericsson presenterade Ingemar Färm från HSO, som var en av de inbjudna gästerna, och som hade begärt att få säga ett par ord.

Ingemar Färm, HSO framförde en hälsning från Handikappförbundets Samarbetsorgan, där ju Svenska Diabetesförbundet är en av idag 32 medlemsorganisationer. Han talade om att en av de stora frågorna på HSO's årsmöte nyligen hade handlat om samarbete och där det togs ett gemensamt uttalande om att förbättra samarbetet också med de handikappförbund, som står utanför samarbetsorganet. Där togs även ett politiskt beslut, som även berör Svenska Diabetesförbundet, och det handlar om att arbeta fram en gemensam policy i avgiftsfrågor. Avslutningsvis sade han att Svenska Diabetesförbundet är ett av de hetaste handikappförbunden och med det menade han att Svenska Diabetesförbundet hade startat en ny diskussion inom handikapprörelsen genom att föra in diskussionen om konsumentperspektivet samt när det gäller att åstadkomma ett nationellt vårdprogram. Det är många andra förbund som tackar er för det som ni har lyckats åstadkomma, för nu står de och klappar på porten och vill ta fram nya vårdprogram för sina respektive grupper.

Anders Ericsson tackade personalen på Diabetesförbundets kansli för det arbete som gjorts för genomförandet av riksstämman men också för att de är så fantastiska vilket gett möjlighet att bedriva verksamheten framåt.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
24 - 25 MAJ 1997

Anders Ericsson avtackade de personer som försvinner från styrelsen till nya uppgifter. Dessa var Camilla Nilsson, Margareta Arcombe, Matts Gregori, Börje Medelberg och Berndt Nilsson. Han föreslog, att med tanke på alla de uppgifterna, alla uppdrag som Berndt Nilsson haft, att man utser honom till hedersledamot i Svenska Diabetesförbundet. Riksstämman biföll detta. Anders Eriksson riktade även ett tack till presidiet och framförde ett tack till de tre ordförandena för väl förrättat värv. Alla fick en minnesgåva som tack för sina insatser.

Med dessa avtackningar förklarade förbundsordföranden Anders Ericsson 1997 års stämma för avslutad.

Vid protokollet:

Jeanette Czerniak

Margareta Arcombe

Justeras: Solna den

Christer Alvinsson

Gunilla Andersson

Tore Josefsson